

Донбаська державна машинобудівна академія

Факультет _____
Кафедра _____

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Перший проректор, проректор
з науково-педагогічної та методичної
роботи
_____ А.М.Фесенко
(підпис) (ініціали, прізвище)
«___» _____ 2012р.

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ
«ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ»
(назва дисципліни)

для напрямів підготовки (спеціальностей):

6.050101 «Комп'ютерні науки», 6.050502 «Інженерна механіка», 6.050401 «Металургія», 6.050504 «Зварювання», 6.050202 «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології», 6.050702 «Електромеханіка», 6.030508 «Фінанси і кредит», 6.030509 «Облік і аудит», 6.030504 «Економіка підприємства»

(шифр та назви напрямів, спеціальностей)

Заочне відділення
(повна форма навчання)

«ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕНО»
Методичною комісією факультету
_____ ЕГФ
(назва факультету)

Програму рекомендовано кафедрою
українознавства і гуманітарної
освіти _____
(назва кафедри)

Протокол № ___ від _____ р.

Протокол № ___ від _____ р.

Декан факультету
_____ С.Г.Прийменко
(підпис, ініціали, прізвище)

Завідувач кафедри
_____ Кудерська Т.В.
(підпис) (ініціали, прізвище)

«___» _____ р.

Краматорськ, 2012

I ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Вища школа стає на шлях оновлення. «Закон про мови» та «Закон про освіту» сформулювали нові засади національної освіти, яка сприятиме відродженню духовності і стане його рушійною силою.

Основою гуманітаризації вищої освіти є викладання гуманітарних і суспільних наук, які вводять в навчальний процес технічних вузів систему духовних цінностей як окремого народу, так і людства в цілому.

Програма «Історія української культури» розрахована на студентів всіх спеціальностей. Лекційний курс забезпечений достатньою кількістю візуального матеріалу: навчальними відеофільмами, альбомами з ілюстраціями, схемами. За планами навчального відділу ДДМА загальна кількість годин, відведених на засвоєння курсу для студентів заочного відділення груп повної форми навчання становить 72 години. Курс викладається в межах одного триместру.

II РОЗПОДІЛ НАВЧАЛЬНОГО ЧАСУ

Таблиця 1 - Розподіл навчальних годин за видами навчальних занять

Триместр (семестр)	Кредити ECTS	Розподіл за триместрами (семестрами) та видами занять, годин							Вид підсум. контролю
		Загаль- ний обсяг	Аудиторні заняття					Самост. робота	
			Усього	Лекції	Лабор. роботи	Прак- тичн.	Контр. знань		
Повний курс (заочна форма навчання)									
	2	72	14	8			6	58	екз.

III МЕТА І ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

III.1 Мета викладання дисципліни.

Курс «Історія української культури» покликаний забезпечити студентів належним рівнем знань з історії української культури, сприяти гуманізації та гуманітаризації навчального процесу, вплинути на формування духовності студентів, сприяти професійному росту майбутніх фахівців технічного та економічного профілів.

Знання основних етапів розвитку вітчизняної культури, її найвагоміших досягнень на протязі усієї історії є необхідними для розуміння характеру сучасного українського народу, взаємовідносин людей. Знайомство зі сферою матеріальної та духовної культури, створеною українським народом, ні в якому разі разу не зводиться до простої передачі інформації, а спрямоване на вироблення вміння скористатися неозорним морем культурних явищ і на вдосконалення здатності критично, і разом з цим аргументовано (об'єктивно), аналізувати з історичної і естетичної точки зору суспільні і культурні процеси з урахуванням багатовікового досвіду.

III. 2 Задачі викладання дисципліни

Завдання курсу полягають в наступному:

1. Засвоєнні сенсу та розумінні значення основних здобутків української культури, знанні основних етапів української культури, закономірностей її розвитку;
2. Розумінні самобутнього характеру української культури, її взаємозв'язку з європейськими культурними процесами;
3. Розумінні культурної зумовленості сучасної ситуації, здатності урахувати культурну специфіку при вирішенні виробничих, економічних та соціальних проблем.

4. Розумінні яким чином культурний розвиток впливає на формування світогляду та світосприйняття особистості і, зокрема, як особистість відображає свій духовний стан за допомогою творчості.

Структура і зміст курсу «Історія української культури» дає можливість вирішувати завдання навчання та виховання студентів у їх органічній єдності, припускає використання самих різних методів і форм проведення навчальних занять як традиційних, так і інноваційних. Аудиторні заняття можуть проводитись паралельно з організацією екскурсій, зустрічами з діячами культури, відвідуванням музеїв, виставок, театрів і концертів, організацією вечорів запитань та відповідей, диспутів тощо. Все це сприяє формуванню культури особистості майбутнього фахівця, розвитку його духовності. Студент не лише одержує суму знань про основні етапи розвитку культури, її видатні досягнення, про можливості і способи вирішення проблем етико-естетичного плану, але й сам активно включається, в систему культурних відносин, практично засвоює культурні цінності, стає носієм культурних традицій, одержує навички і вміння творчо, на високому культурному рівні, вирішувати професійні питання.

В результаті вивчення дисципліни «Історія української культури» спеціаліст повинен

Знати:

- хронологію та послідовність змін етапів культурного розвитку українського народу;
- систему цінностей, характерну для кожного з культурних етапів, які вивчаються;
- видатні пам'ятники, створені в ті чи інші культурні періоди;
- коло основних етико-естетичних проблем, до яких звертався та які вирішував український народ в процесі свого культурного розвитку.

Вміти:

- визначати певні культурні етапи української історії, та відрізнити їх один від одного за суттєвими особливостями, світоглядними орієнтирами;
- аналізувати пам'ятники українського мистецтва з огляду на час їх створення, стильові особливості.
- звертатися до загального естетичного аналізу пам'яток мистецтва;
- орієнтуватися в колі етичних питань;
- працювати зі спеціальною літературою.

IV ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

IV.1 РОЗПОДІЛ НАВЧАЛЬНОГО ЧАСУ ЗА ТЕМАМИ

Таблиця 2 - Розподіл навчальних годин за темами занять

Найменування розділів, тем	Розподіл годин								Підсумковий контроль
	Усього	Лекції	лабораторні роботи	Практичн. заняття	Контроль знань	СРС			
Модуль 1									
Тема 1.1 Феномен поняття культура. Українська культура як цілісна система	5	1					4		
Тема 1.2 Давні культури на території України	6	1					5		
Тема 1.3 Культура Київської Русі	5	1					4		
Тема 1.4 Культура Галицько-Волинського князівства	4						4		

Найменування розділів, тем	Розподіл годин							Підсумковий контроль
	Усього	Лекції	лабораторні роботи	Практич. заняття	Контроль знань	СРС		
Тема 1.5 Культура України в польсько-литовську добу. Контроль знань	8	1			3	4		
Тема 1.6 Мистецтво Київської Русі. Культурний розвиток в українських землях періоду феодальної роздробленості.	4					4		
Тема 1.7 Культура України козацької доби	5	1				4		
Тема 1.8 Побут та традиції українців. Усна народна творчість як явище духовної культури українського народу Українське мистецтво другої половини 17-18 ст.	4					4		
Тема 1.9 Українське мистецтво другої половини 17-18 ст.	5					5		
Тема 1.10. Культура України XIX сторіччя	6	1				5		
Тема 1.11 Мистецтво України XIX століття	6					6		
Тема 1.12 Культура України XX сторіччя. Контроль знань.	9	2			3	4		
Тема 1.13 Українське мистецтво XX століття.	5					5		
Всього:	72	8			6	58	Екзамен	

IV. II ЛЕКЦІЇ

МОДУЛЬ 1

Тема 1.1. Феномен поняття культура. Українська культура як цілісна система

1. Феномен поняття культура.
2. Предмет і об'єкт курсу «Історія української культури». Українська культура як цілісна система
3. Періоди розвитку української культури, їх загальна характеристика.

Дидактичні засоби – схеми, таблиці.

Література: [2, С.256-258; 5, С.339-343; 7, С.296-311.]

Завдання на СРС: 1.Методологічні принципи вивчення культури. 2. Мистецтво як унікальний феномен культурної еволюції.

Тема 1.2. Давні культури на території України

1. Прадавні культури на території України (загальний огляд).
2. Проблеми етногенезу давніх слов'ян.
3. Релігійні вірування та міфологія давніх слов'ян.

Дидактичні засоби – відеофільми, альбоми з ілюстраціями.

Література: [1, С.260-272, 2, С.258-282; 3, С.90-95; 4, С.278-285; 5, С.344-374; 6, С.48-56; 7, С.312-334.]

Завдання на СРС: 1. Культура північночорноморських міст-держав 2. Особливості скіфо-сарматської культури.

Тема 1.3. Культура Київської Русі.

1. Хрещення Русі. Особливості світогляду людей: язичницький та християнській фактори.
2. Зародження шкільної освіти і наукових знань в Київській Русі. Книжна справа.
3. Література Київської Русі: перекладні та оригінальні твори.

Дидактичні засоби - відеофільми, альбоми з ілюстраціями.

Література: [1, С.273-284; 2, С.283-308; 3, С. 59-104; 4, С.289-307; 5, С.375-394; 6, С.75-85; 7, С.335-370.]

Завдання на СРС: 1.Архітектура Київської Русі. 2. Образотворче мистецтво Київської Русі.

Тема 1.4. Культура Галицько-Волинського князівства

1. Історико-культурна ситуація в Галичині та на Волині в 12-13ст..
2. Розвиток освіти і письменства в Галицько-Волинському князівстві.
3. Мистецтво Галицько-Волинської Русі.

Дидактичні засоби - відеофільми, альбоми з ілюстраціями.

Література: [2, С.305-308; 5, С.395-415; 6, С.86-95; 7, С.372-389.]

Завдання на СРС: 1. Культурні звязки Галицько-Волинського князівства з іншими центрами Стародавньої Русі.

Тема 1.5 Культура України в польсько-литовську добу.

1. Суспільно-політична і культурна ситуація в Україні в польсько-литовську добу. Розповсюдження католицизму в українських землях.
2. Освітня справа. Початок книгодрукування в Україні.
3. Поширення гуманістичних ідей в Україні. Розвиток полемічної літератури.

Дидактичні засоби - відеофільми, альбоми з ілюстраціями.

Література: [1, С.285-295; 2, С.309-353; 3, С.112-124; 4, С.312-340; 5, С.416-440; 6, С.115-145; 7, С.389-403.]

Завдання на СРС: 1. Церковні братства та їх роль в розвитку української культури. 2. Мистецькі добутки українського ренесансу.

Тема 1.7. Культура України козацької доби

1. Козацтво як явище української історії та культури.
2. Розвиток освіти і науки в Україні в другій половині 17-18 століттях. Роль Києво-Могилянської академії.
3. Розвиток української літератури в козацьку добу. Г.С.Сковорода – філософ і поет.

Дидактичні засоби - Відеофільми, альбоми з ілюстраціями.

Література: [1, С.295-303; 2, С.354-391; 3, С.131-144; 4, С.345-374; 5, С.441-472; 6, С.165-184; 7, С.405-442.]

Завдання на СРС: 1. І.Мазепа як меценат і культурний діяч. 2. Розвиток театру і музичного мистецтва в др. пол. 17-18 ст..

Тема 1.8. Побут та традиції українців. Усна народна творчість як явище духовної культури українського народу Українське мистецтво другої половини 17-18 ст..

1. Основні заняття та суспільний побут українців.
2. Духовна культура українського народу. Звичаї та свята.
3. Календарно-обрядова поезія та родинно-побутові пісні.
4. Історичний жанр в українському фольклорі.

Дидактичні засоби - відеофільми, альбоми з ілюстраціями.

Література: [5, С.441-472; 7, С.405-442.]

Завдання на СРС: 1. Усна народна творчість козацької доби.

Тема 1.10. Культура України ХІХ століття.

1. Суспільно-політична ситуація в Україні в 19 столітті. Періодизація національно-культурного відродження.
2. Розвиток історико-етнографічної і художньої літератури в Україні першої половини 19 століття.
3. Діяльність Кирило-Мефодіївського братства й українських громад.
4. Національно-культурне відродження в Галичині. Громадська та літературна діяльність І. Франка.

Дидактичні засоби - відеофільми, альбоми з ілюстраціями.

Література: [1, С.303-316; 2, С.392-430; 3, С.154-170, 178-195; 4, С.378-412, 416-439; 5, С.473-515; 6, С.191-205; 7, С.444-487.]

Завдання на СРС: 1. Особливості розвитку української літератури в другій половині 19 століття. 2. М.П.Драгоманов – фундатор української суспільної думки. 3. Розвиток театрального і музичного мистецтва в Україні 19 ст..

Тема 1.12 Культура України ХХ сторіччя

1. Національно-культурне піднесення в Україні в 20-ті роки 20 століття. Покоління «розстріляного відродження».
2. Розвиток української культури в роки Другої Світової війни і повоєнний період.
3. Українська культурна парадигма на зламі ХХ-ХХІ ст..

Дидактичні засоби - відеофільми, альбоми з ілюстраціями.

Література: [1, С.317-335; 2, С.431-456; 3, С.195-202; 4, С.444-477; 5, С.561-584; 6, С.231-247; 7, С.487-525.]

Завдання на СРС: 1. Театральна діяльність Л.Курбаса. 2. О. Довженко – кінорежисер, драматург, письменник.

Література:

1. **Абрамович, С.Д.** Світова та українська культура: навчальний посібник / С.Д.Абрамович, М.Ю. Чікарькова. – Львів : Світ, 2004. – 344с. – ISBN 966-603-260-0.
2. Історія світової та української культури: підручник / В.А.Греченко, І.В.Чорний, В.А.Кушнерук, В.А.Режко. – К. : Літера, 2000. – 464с. – ISBN 966-95287-8-Х.
3. Історія української та зарубіжної культури: навчальний посібник / Б.І.Білик, Ю.А.Горбань, Я.С.Калакура та ін.; за ред. С.М.Клапчука, В.Ф.Остафійчука. – 3-тє вид., стереотип. – К. : Т-во «Знання», КОО, 2001. – 326с. – ISBN 966-620-072-4.
4. **Кордон, М.В.** Українська та зарубіжна культура: курс лекцій / М.В. Кордон. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 584с. – ISBN 966-364-066-9.
5. Лекції з історії світової та вітчизняної культури: навчальний посібник / за ред. проф. А.Яртися та проф. В.Мельника. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Львів : Світ, 2005. – 568с. – ISBN 966-603-407-7.
6. Українська та зарубіжна культура: навчальний посібник / Л.Є.Дещинський, Я.Я.Денісов, М.П.Скалецький, Л.В.Цубов, Н.М.Барановська, О.Г.Макарчук. – 4-те вид., перероб. і доп. – Львів : Вид-во «Бескид Біт», 2005. – 304с. – ISBN 966-8450-15-9.
7. Українська та зарубіжна культура: навчальний посібник / М.М.Закович, І.Я.Зязюн, О.М.Семашко та ін.; за ред. М.М.Заковича. – 2-ге вид., випр. – К. : Т-во «Знання», КОО, 2001. – 550с. – ISBN 966-620100-3.

IV. 6. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Індивідуальне завдання студента заочного факультету полягає у виконанні контрольної роботи за визначеним варіантом.

КОНТОРОЛЬНІ РОБОТИ

Варіант 1

1. Ранні форми культури на українських землях (від найдавніших археологічних культур до антів).
2. Музичне мистецтво України другої половини 17-18 ст.
3. Дайте визначення поняттям: *національна культура, графіті, вертеп*.

Варіант 2

1. Пам'ятки Зарубинецької та Черняхівської культури.
2. Становлення нової української літератури. Творчість І.Котляревського.
3. Дайте визначення поняттям: *берестяні грамоти, портрет, готика*.

Варіант 3

1. Особливості скіфської культури, її вплив на культуру давніх слов'ян.
2. Дворянський період національно-культурного відродження в Україні (1780-1840рр..).
3. Дайте визначення поняттям: *глаголиця, гравюра, романський стиль*.

Варіант 4

1. Міфологія давніх слов'ян; культури, обряди, свята.
2. Університети як осередки української культури. (19 ст.).
3. Дайте визначення поняттям: *мозаїка, братства(церковні), бароко*.

Варіант 5

1. Культура і релігія дохристиянської Русі. Перша релігійна реформа київського князя Володимира Великого.
2. Роль Кирило-Мефодіївського товариства в національно-культурному відродженні України.
3. Дайте визначення поняттям: *лавра, інтермедія, класицизм*.

Варіант 6

1. Культура античних міст – Пантікапей, Херсонес, Ольвія. Її вплив на розвиток Давньої Русі.
2. Літературна і художня спадщина Т.Г.Шевченка.
3. Дайте визначення поняттям: *автохтони, ікона, романтизм*.

Варіант 7

1. Візантія й Київська Русь – взаємозв'язок культурних традицій.
2. Інтелектуальний і культурний рух в Східній Україні в другій половині 19ст.. Діяльність громад.
3. Дайте визначення поняттям: *уніатська церква, дисидентство, реалізм*.

Варіант 8

1. Запровадження християнства і його вплив на розвиток культури Київської Русі.
2. Культурні добутки Галичини в другій половині 19 ст..
3. Дайте визначення поняттям: *фетишизм, пролеткульт, модерн*.

Варіант 9

1. Монастирі як осередки духового життя Київської Русі. Значення Києво-Печерської лаври.
2. Громадська і літературна діяльність І.Франка.
3. Дайте визначення поняттям: *анімізм, полемічна література, авангард*.

Варіант 10

1. Література Київської Русі.
2. Творча спадщина Л.Українки, її внесок в розвиток духовної культури українського народу.
3. Дайте визначення поняттям: *Оранта, тотемізм, постмодерн*.

Варіант 11

1. Становлення освіти і наукових знань в Київській Русі. Організація книжної справи.
2. Українська література першої половини 19 ст..
3. Дайте визначення поняттям: *синкретизм, катехізис, масова культура*.

Варіант 12

1. Визначні архітектурні пам'ятники Київської Русі. Собор св. Софії.
2. Образотворче мистецтво України першої половини 19 ст..
3. Дайте визначення поняттям: *політеїзм, апокрифи, державна мова*.

Варіант 13

1. Образотворче мистецтво Київської Русі.
2. Розвиток української літератури в другій половині 19 ст..
3. Дайте визначення поняттям: *требище, кіш, діаспора*.

Варіант 14

1. Культура Галицько-Волинської Русі. Пам'ятники княжого Львова.
2. Образотворче мистецтво України другої половини 19 ст..
3. Дайте визначення поняттям: *капище, паланки, культурні традиції*.

Варіант 15

1. Розповсюдження католицизму на українських землях в польсько-литовську добу. Берестейська церковна унія.

2. Драматургія й театральне мистецтво України 19ст.. Становлення українського професійного театру.
3. Дайте визначення поняттям: *язичництво, козаки, книжкова мініатюра*.

Варіант 16

1. Церковні братства та їх роль в розвитку української культури.
2. М.В.Лисенко – класик українського музичного мистецтва.
3. Дайте визначення поняттям: *ідол, дума, громади*.

Варіант 17.

1. Освітні процеси в Україні в польсько-литовську добу. Початок книгодрукування.
2. Пошуки національного архітектурного стилю в другій половині 19 – на початку 20 століття.
3. Дайте визначення поняттям: *зернь, євхаристія, полки*.

Варіант 18

1. Мистецтво українського ренесансу (15-перша половина 17 ст.).
2. Творчість українських митців - авангардистів.
3. Дайте визначення поняттям: *дитинець, синопсис, «шістдесятники»*.

Варіант 19

1. Українська полемічна література 16-першої половини 17 ст.. Творчість І.Вишенського.
2. Театр Леся Курбаса.
3. Дайте визначення поняттям: *календарно-обрядова поезія, бурса, альманах*.

Варіант 20

1. Козацтво як феномен української культури. Культура Запорізької Січі.
2. Національно-культурне піднесення в Україні в 20-ті роки 20ст..Українізація.
3. Дайте визначення поняттям: *епос, чернь, унія церковна*.

Варіант 21

1. Церковна та культурно-просвітницька діяльність П.Могили.
2. Українська культура на зламі 19-20 століття.
3. Дайте визначення поняттям: *літопис, «Просвіти», матриархат*.

Варіант 22

1. Формування українських освітніх традицій за часи Гетьманщини.
2. Творчість і доля покоління «розстріляного відродження».
3. Дайте визначення поняттям: *скоморох, хуторянство, національна свідомість*.

Варіант 23

1. Літописання й історична література часів козацької державності.

2. Розвиток українського кінематографу. О.Довженко – кінорежисер, драматург, письменник.
3. Дайте визначення поняттям: *скань, українська автокефальна православна церква (УАПЦ), патріархат*.

Варіант 24

1. Усна народна творчість як елемент духовної культури українського народу.
2. Культурний розвиток України в роки Другої Світової війни та повоєнний період.
3. Дайте визначення поняттям: *плінфа, єзуїти, українізація*.

Варіант 25

1. Києво-Могилянська академія – духовний центр східноєвропейського православного регіону.
2. Українські «шістдесятники» в літературі та мистецтві. Дисидентський рух.
3. Дайте визначення поняттям: *історична пісня, набат, Біблія*.

Варіант 26

1. Іван Мазепа як меценат і культурний діяч.
2. Культура української діаспори.
3. Дайте визначення поняттям: *билина, Євангеліє, митрополит*.

Варіант 27

1. Архітектура українського бароко. Ансамблі Києва.
2. Творчість українських митців нового політичного та естетичного мислення (80-ті роки 20 ст. - початок 21 ст.).
3. Дайте визначення поняттям: *кирилиця, архімандрит, «розстріляне відродження»*.

Варіант 28

1. Барокове мистецтво Західної України.
2. Основні проблеми культурного життя України в сучасних умовах.
3. Дайте визначення поняттям: *стилос, культ, Запорізька Січ*.

Варіант 29

1. Філософська та літературна творчість Г.Сковороди.
2. Роль греко-католицької (уніатської) церкви в духовному житті українського народу в історичному минулому й сьогоденні.
3. Дайте визначення поняттям: *фреска, шкільна драма, гетьман*.

Варіант 30

1. Майстри українського живопису другої половини 17-18 століття.
2. Національна культура та її значення в умовах державотворення.
3. Дайте визначення поняттям: *ізборники, меценат, магія*.

V ФОРМИ І ЗАСОБИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Таблиця 3 – Форми і засоби контролю. Оцінювання.

№	Назва і стислий зміст модуля (його ваговий коефіцієнт)	Триместр	Кредити ECTS	Загальна кількість годин	Кількість ауд. годин	Форми і засоби контролю	Оцінювання	
							min	max
1	Історія української культури (1,0) Феномен поняття культура. Предмет та об'єкт курсу «Історія української культури». Українська культура як цілісна система. Історія української культури з давніх часів до сучасної доби		2	72	14	1)написання та захист контрольної роботи 2)екзамен	25 30	40 60
			2	72	14	Всього за модуль	55	100

Знання студентів оцінюються за бально-рейтинговою системою. Підсумковий рейтинг успішності студента при вивченні дисципліни визначається підсумовуванням балів, що набрані по модулю (за 100-бальною шкалою).

V.1 МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ З ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

На лекціях є сенс викладати базовий теоретичний матеріал. Питання навчального курсу, які доповнюють, конкретизують і деталізують знання студентів з основних проблем навчального курсу, але з причини обмеженості часу навчальних занять, не можуть бути розглянутими на лекціях, пропонуються для ознайомлення студентам в ході виконання самостійної роботи. Оскільки для заочного відділення основною формою засвоєння навчального матеріалу є самостійна робота, тому важливо розвивати у студентів навички самостійного аналізу.

Підбирається і компонується навчальний матеріал з огляду на рівень і спеціалізацію аудиторії. В процесі викладання лекційного курсу, проведення консультаційних занять бажано використовувати відеозаписи, ілюстрації, інші види наочності.

Контроль знань студентів заочного відділення повної форми навчання у процесі навчальної роботи рекомендується здійснювати наступним чином:

1. захист контрольної роботи;
2. екзамен.

VI. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Основна література

1. **Абрамович, С.Д.** Світова та українська культура: навчальний посібник / С.Д.Абрамович, М.Ю. Чікарькова. – Львів : Світ, 2004. – 344с. – ISBN 966-603-260-0.
2. Археологія України. Курс лекцій: навчальний посібник / Л.Л.Залізник, О.П.Моця, В.М.Зубар, В.В.Отрощенко. – К. : Либідь, 2005. – 503с.
3. **Бокань, В.А.** Історія культури України: навчальний посібник / В.Бокань, Л.П.Польовий. – 2-ге вид., доп. – К. : МАУП, 2001. – 256 с. – ISBN 966-608-077-X.
4. **Бутанян, К.П.** Давнє населення України: навчальний посібник / К.П.Бутанян. – К. : Либідь, 2003. – 232с. – ISBN 966-06-0065-8.
5. **Бичко, А.К.** Теорія і історія світової та вітчизняної культури: Курс лекцій: навчальний посібник для вузів / А.К.Бичко, П.І.Ігнатенко, А.М.Феокистов. – К. :Либідь, 1993. – 392с.
6. **Гіптерс, З.В.** Культурологічний словник-довідник / З.В.Гіптерс. – К. :Професіонал, 2006. – 328с. – ISBN 966-370-010-6.
7. **Грица, С.Й.** Українська художня культура: навчальний посібник / С.Й.Грица, Н.М.Корнієнко, Т.В.Липова. – К. : Либідь, 1996. – 416с.
8. **Етнографія України:** навчальний посібник / за ред. С.А.Макарчука. – Львів : Світ, 1994. – 520с.
9. Історія світової та української культури: підручник / В.А.Греченко, І.В.Чорний, В.А.Кушнерук, В.А.Режко. – К. : Літера, 2000. – 464с. – ISBN 966-95287-8-X.
10. Історія української культури / за загал. ред. І.Крип'якевича. – 4-те вид., стереотип. – К. : Либідь, 2002. – 656с. – ISBN 966-06-0248-0.
11. Історія української та зарубіжної культури: навчальний посібник / Б.І.Білик, Ю.А.Горбань, Я.С.Калакура та ін.; за ред. С.М.Клапчука, В.Ф.Остафійчука. – 3-те вид., стереотип. – К. : Т-во «Знання», КОО, 2001. – 326с. – ISBN 966-620-072-4.
12. **Кордон, М.В.** Українська та зарубіжна культура: курс лекцій / М.В. Кордон. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 584с. – ISBN 966-364-066-9.
13. **Крвавич, Д.П.** Українське мистецтво: навчальний посібник: У 3-х ч. Ч.2 / Д.П.Крвавич, В.А.Овсійчук, С.О.Черепанова. – Львів : Світ, 2004. –

- 268с.+80 вкл. іл. – ISBN 966-603-202-3; 966-603-333-X (ч.2).
14. **Крвавич, Д.П.** Українське мистецтво: навчальний посібник: У 3-х ч. Ч.3 / Д.П.Крвавич, В.А.Овсійчук, С.О.Черепанова. – Львів : Світ, 2005. – 268с.+80 вкл. іл. – ISBN 966-603-202-3; 966-603-205-8 (ч.3).
15. Лекції з історії світової та вітчизняної культури: навчальний посібник / А.В. Яртись, С.М.Шендрик, С.О.Черепанова, В.П.Мельник; за ред. проф. А.Яртися та проф. В.Мельника. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Львів : Світ, 2005. – 368с. – ISBN 966-603-407-7.
16. **Маланюк, Є.** Нариси з історії нашої культури / Є.Маланюк. – К. : АТ «Обереги», 1992. – 80с.
17. **Меднікова, Г.С.** Українська і зарубіжна культура ХХ століття: навчальний посібник / Г.С.Меднікова. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2002. – 214с. – ISBN 966-620-049-X.
18. **Наулко, В.І.** Культура і побут населення України: навчальний посібник / В.І.Наулко, Л.Ф.Артюх, Ф.В.Горленко. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К. :Либідь, 1993. – 288с.
19. **Півторак, Г.** Походження українців, росіян, білорусів та їхніх мов. Міф і правда про трьох братів слов'янських зі «спільної колиски» / Г.Півторак. – К. : Академія, 2001. – 150с.
20. **Попович, М.** Нарис історії культури України / М.Попович. – К. : АртЕК, 1999. – 728с.
21. Українська культура: історія і сучасність: навчальний посібник / за ред. С.О.Черепанової. – Львів : Світ, 1994. – 456с.
22. Українська та зарубіжна культура: навчальний посібник / Л.Є.Дещинський, Я.Я.Денісов, М.П.Скалецький, Л.В.Цубов, Н.М.Барановська, О.Г.Макарчук; за наук ред. проф. Л.Є.Дещинського. – 4-те вид., перероб. і доп. – Львів : Вид-во «Бескид Біт», 2005. – 304с. – ISBN 966-8450-15-9.
23. Українська та зарубіжна культура: навчальний посібник / М.М.Закович, І.Я.Зязюн, О.М.Семашко та ін.; за ред. М.М.Заковича. – 2-ге вид., випр. – К. : Т-во «Знання», КОО, 2001. – 550с. – ISBN 966-620100-3.
24. **Уманцев, Ф.С.** Мистецтво Давньої України: Історичний нарис / Ф.С.Уманцев. – К. : Либідь, 2002. – 328с.

Додаткова література

Література до варіантів контрольних робіт

Література до варіанту 1.

1. **Абрамович, С.Д.** Світова та українська культура: навчальний посібник / С.Д.Абрамович, М.Ю. Чікарькова. – Львів : Світ, 2004. – 344с. – ISBN 966-603-260-0. – С. 260-267, 298-299.
2. Історія світової та української культури: підручник / В.А.Греченко,

- І.В.Чорний, В.А.Кушнерук, В.А.Режко. – К. : Літера, 2000. – 464с. – ISBN 966-95287-8-X. – С. 258-264, 377-381.
3. Історія української культури / за загал. ред. І.Крип'якевича. – 4-те вид., стереотип. – К. : Либідь, 2002. – 656с. – ISBN 966-06-0248-0. – С. 6-10, 428-438, 629-636.
4. Історія української та зарубіжної культури: навчальний посібник / Б.І.Білик, Ю.А.Горбань, Я.С.Калакура та ін.; за ред. С.М.Клапчука, В.Ф.Остафійчука. – 3-тє вид., стереотип. – К. : Т-во «Знання», КОО, 2001. – 326с. – ISBN 966-620-072-4. – С. 142-144.
5. **Кордон, М.В.** Українська та зарубіжна культура: курс лекцій / М.В. Кордон. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 584с. – ISBN 966-364-066-9. – С. 278-281, 368-371.
6. Лекції з історії світової та вітчизняної культури: навчальний посібник / за ред. проф. А.Яртися та проф. В.Мельника. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Львів : Світ, 2005. – 568с. – ISBN 966-603-407-7. – С. 344-358.
7. Українська та зарубіжна культура: навчальний посібник / Л.Є.Дещинський, Я.Я.Денісов, М.П.Скалецький, Л.В.Цубов, Н.М.Барановська, О.Г.Макарчук. – 4-те вид., перероб. і доп. – Львів : Вид-во «Бескид Біт», 2005. – 304с. – ISBN 966-8450-15-9. – С. 48-51.
8. Українська та зарубіжна культура: навчальний посібник / М.М.Закович, І.Я.Зязюн, О.М.Семашко та ін.; за ред. М.М.Заковича. – 2-ге вид., випр. – К. : Т-во «Знання», КОО, 2001. – 550с. – ISBN 966-620100-3. – С. 318-321.

Література до варіанту 2.

1. **Абрамович, С.Д.** Світова та українська культура: навчальний посібник / С.Д.Абрамович, М.Ю. Чікарькова. – Львів : Світ, 2004. – 344с. – ISBN 966-603-260-0. – С. 267-270, 307-308.
2. Історія світової та української культури: підручник / В.А.Греченко, І.В.Чорний, В.А.Кушнерук, В.А.Режко. – К. : Літера, 2000. – 464с. – ISBN 966-95287-8-X. – С. 275-278, 402-405.
3. Історія української культури / за загал. ред. І.Крип'якевича. – 4-те вид., стереотип. – К. : Либідь, 2002. – 656с. – ISBN 966-06-0248-0. – С. 282-289.
4. **Кордон, М.В.** Українська та зарубіжна культура: курс лекцій / М.В. Кордон. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 584с. – ISBN 966-364-066-9. – С. 283-284.
5. Лекції з історії світової та вітчизняної культури: навчальний посібник / за ред. проф. А.Яртися та проф. В.Мельника. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Львів : Світ, 2005. – 568с. – ISBN 966-603-407-7. – С. 367-371.
6. Українська та зарубіжна культура: навчальний посібник / М.М.Закович, І.Я.Зязюн, О.М.Семашко та ін.; за ред. М.М.Заковича. – 2-ге вид., випр. – К. : Т-во «Знання», КОО, 2001. – 550с. – ISBN 966-620100-3. – С. 323-324.

Література до варіанту 3.

1. **Абрамович, С.Д.** Світова та українська культура: навчальний посібник / С.Д.Абрамович, М.Ю. Чікарькова. – Львів : Світ, 2004. – 344с. – ISBN 966-603-260-0. – С. 262-264.
2. Історія світової та української культури: підручник / В.А.Греченко, І.В.Чорний, В.А.Кушнерук, В.А.Режко. – К. : Літера, 2000. – 464с. – ISBN 966-95287-8-Х. – С. 264-270, 394-397.
3. Історія української та зарубіжної культури: навчальний посібник / Б.І.Білик, Ю.А.Горбань, Я.С.Калакура та ін.; за ред. С.М.Клапчука, В.Ф.Остафійчука. – 3-тє вид., стереотип. – К. : Т-во «Знання», КОО, 2001. – 326с. – ISBN 966-620-072-4. – С. 154-170.
4. **Кордон, М.В.** Українська та зарубіжна культура: курс лекцій / М.В. Кордон. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 584с. – ISBN 966-364-066-9. – С. 281-283.
5. Лекції з історії світової та вітчизняної культури: навчальний посібник / за ред. проф. А.Яртися та проф. В.Мельника. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Львів : Світ, 2005. – 568с. – ISBN 966-603-407-7. – С. 360-363, 473-474, 479-487.
6. Українська та зарубіжна культура: навчальний посібник / Л.Є.Дещинський, Я.Я.Денісов, М.П.Скалецький, Л.В.Цубов, Н.М.Барановська, О.Г.Макарчук. – 4-те вид., перероб. і доп. – Львів : Вид-во «Бескид Біт», 2005. – 304с. – ISBN 966-8450-15-9. – С. 51-53, 191-195.
7. Українська та зарубіжна культура: навчальний посібник / М.М.Закович, І.Я.Зязюн, О.М.Семашко та ін.; за ред. М.М.Заковича. – 2-ге вид., випр. – К. : Т-во «Знання», КОО, 2001. – 550с. – ISBN 966-620100-3. – С. 321-323, 444-449.

Література до варіанту 4.

1. **Абрамович, С.Д.** Світова та українська культура: навчальний посібник / С.Д.Абрамович, М.Ю. Чікарькова. – Львів : Світ, 2004. – 344с. – ISBN 966-603-260-0. – С. 271-27, 304-305.
2. Історія світової та української культури: підручник / В.А.Греченко, І.В.Чорний, В.А.Кушнерук, В.А.Режко. – К. : Літера, 2000. – 464с. – ISBN 966-95287-8-Х. – С. 265-272, 399-402.
3. Історія української культури / за загал. ред. І.Крип'якевича. – 4-те вид., стереотип. – К. : Либідь, 2002. – 656с. – ISBN 966-06-0248-0. – С. 35-39.
4. Історія української та зарубіжної культури: навчальний посібник / Б.І.Білик, Ю.А.Горбань, Я.С.Калакура та ін.; за ред. С.М.Клапчука, В.Ф.Остафійчука. – 3-тє вид., стереотип. – К. : Т-во «Знання», КОО, 2001. – 326с. – ISBN 966-620-072-4. – С. 93-94, 161-165.
5. **Кордон, М.В.** Українська та зарубіжна культура: курс лекцій / М.В. Кордон. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 584с. – ISBN 966-364-066-9. – С. 284-285, 380-383.
6. Лекції з історії світової та вітчизняної культури: навчальний посібник / за ред. проф. А.Яртися та проф. В.Мельника. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Львів

: Світ, 2005. – 568с. – ISBN 966-603-407-7. – С. 371-374.

7. Українська та зарубіжна культура: навчальний посібник / М.М.Закович, І.Я.Зязюн, О.М.Семашко та ін.; за ред. М.М.Заковича. – 2-ге вид., випр. – К. : Т-во «Знання», КОО, 2001. – 550с. – ISBN 966-620100-3. – С. 325-334.

Література до варіанту 5.

1. **Абрамович, С.Д.** Світова та українська культура: навчальний посібник / С.Д.Абрамович, М.Ю. Чікарькова. – Львів : Світ, 2004. – 344с. – ISBN 966-603-260-0. – С. 265-272.
2. Історія світової та української культури: підручник / В.А.Греченко, І.В.Чорний, В.А.Кушнерук, В.А.Режко. – К. : Літера, 2000. – 464с. – ISBN 966-95287-8-Х. – С. 272-274.
3. Історія української культури / за загал. ред. І.Крип'якевича. – 4-те вид., стереотип. – К. : Либідь, 2002. – 656с. – ISBN 966-06-0248-0. – С. 35-39, 317-319.
4. Історія української та зарубіжної культури: навчальний посібник / Б.І.Білик, Ю.А.Горбань, Я.С.Калакура та ін.; за ред. С.М.Клапчука, В.Ф.Остафійчука. – 3-те вид., стереотип. – К. : Т-во «Знання», КОО, 2001. – 326с. – ISBN 966-620-072-4. – С. 93-94.
5. **Кордон, М.В.** Українська та зарубіжна культура: курс лекцій / М.В. Кордон. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 584с. – ISBN 966-364-066-9. – С. 284-285, 290-291, 384-385.
6. Лекції з історії світової та вітчизняної культури: навчальний посібник / за ред. проф. А.Яртися та проф. В.Мельника. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Львів : Світ, 2005. – 568с. – ISBN 966-603-407-7. – С. 375-378, 488-489.
7. Українська та зарубіжна культура: навчальний посібник / Л.Є.Дещинський, Я.Я.Денісов, М.П.Скалецький, Л.В.Цубов, Н.М.Барановська, О.Г.Макарчук. – 4-те вид., перероб. і доп. – Львів : Вид-во «Бескид Біт», 2005. – 304с. – ISBN 966-8450-15-9. – С. 195-197.

Література до варіанту 6.

1. **Абрамович, С.Д.** Світова та українська культура: навчальний посібник / С.Д.Абрамович, М.Ю. Чікарькова. – Львів : Світ, 2004. – 344с. – ISBN 966-603-260-0. – С. 308-309.
2. Історія світової та української культури: підручник / В.А.Греченко, І.В.Чорний, В.А.Кушнерук, В.А.Режко. – К. : Літера, 2000. – 464с. – ISBN 966-95287-8-Х. – С. 271-272, 405-408.
3. Історія української культури / за загал. ред. І.Крип'якевича. – 4-те вид., стереотип. – К. : Либідь, 2002. – 656с. – ISBN 966-06-0248-0. – С. 319-336.
4. Історія української та зарубіжної культури: навчальний посібник / Б.І.Білик, Ю.А.Горбань, Я.С.Калакура та ін.; за ред. С.М.Клапчука, В.Ф.Остафійчука. – 3-те вид., стереотип. – К. : Т-во «Знання», КОО, 2001. – 326с. – ISBN 966-620-072-4. – С. 159-160, 168.

5. **Крвавич, Д.П.** Українське мистецтво: навчальний посібник: У 3-х ч. Ч.2 / Д.П.Крвавич, В.А.Овсійчук, С.О.Черепанова. – Львів : Світ, 2004. – 268с.+80 вкл. іл. – ISBN 966-603-202-3; 966-603-333-X (ч.2). – С. 7-16.
6. **Крвавич, Д.П.** Українське мистецтво: навчальний посібник: У 3-х ч. Ч.3 / Д.П.Крвавич, В.А.Овсійчук, С.О.Черепанова. – Львів : Світ, 2005. – 268с.+80 вкл. іл. – ISBN 966-603-202-3; 966-603-205-8 (ч.3). – С. 147-162.
7. Українська та зарубіжна культура: навчальний посібник / М.М.Закович, І.Я.Зязюн, О.М.Семашко та ін.; за ред. М.М.Заковича. – 2-ге вид., випр. – К. : Т-во «Знання», КОО, 2001. – 550с. – ISBN 966-620100-3. – С. 449-456.

Література до варіанту 7.

1. Історія світової та української культури: підручник / В.А.Греченко, І.В.Чорний, В.А.Кушнерук, В.А.Режко. – К. : Літера, 2000. – 464с. – ISBN 966-95287-8-X. – С. 411-414.
2. Історія української культури / за загал. ред. І.Крип'якевича. – 4-те вид., стереотип. – К. : Либідь, 2002. – 656с. – ISBN 966-06-0248-0. – С. 195-198, 343-344, 368.
3. Історія української та зарубіжної культури: навчальний посібник / Б.І.Білик, Ю.А.Горбань, Я.С.Калакура та ін.; за ред. С.М.Клапчука, В.Ф.Остафійчука. – 3-те вид., стереотип. – К. : Т-во «Знання», КОО, 2001. – 326с. – ISBN 966-620-072-4. – С. 178-181.
4. **Кордон, М.В.** Українська та зарубіжна культура: курс лекцій / М.В. Кордон. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 584с. – ISBN 966-364-066-9. – С. 390-400.
5. **Крвавич, Д.П.** Українське мистецтво: навчальний посібник: У 3-х ч. Ч.2 / Д.П.Крвавич, В.А.Овсійчук, С.О.Черепанова. – Львів : Світ, 2004. – 268с.+80 вкл. іл. – ISBN 966-603-202-3; 966-603-333-X (ч.2). – С. 230-233.
6. Лекції з історії світової та вітчизняної культури: навчальний посібник / за ред. проф. А.Яртися та проф. В.Мельника. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Львів : Світ, 2005. – 568с. – ISBN 966-603-407-7. – С. 487-498.
7. Українська та зарубіжна культура: навчальний посібник / Л.Є.Дещинський, Я.Я.Денісов, М.П.Скалецький, Л.В.Цубов, Н.М.Барановська, О.Г.Макарчук. – 4-те вид., перероб. і доп. – Львів : Вид-во «Бескид Біт», 2005. – 304с. – ISBN 966-8450-15-9. – С. 197-200.
8. Українська та зарубіжна культура: навчальний посібник / М.М.Закович, І.Я.Зязюн, О.М.Семашко та ін.; за ред. М.М.Заковича. – 2-ге вид., випр. – К. : Т-во «Знання», КОО, 2001. – 550с. – ISBN 966-620100-3. – С. 456-460.

Література до варіанту 8.

1. **Абрамович, С.Д.** Світова та українська культура: навчальний посібник / С.Д.Абрамович, М.Ю. Чікарькова. – Львів : Світ, 2004. – 344с. – ISBN 966-603-260-0. – С. 273-277.

2. Історія української культури / за загал. ред. І.Крип'якевича. – 4-те вид., стереотип. – К. : Либідь, 2002. – 656с. – ISBN 966-06-0248-0. – С. 38-40, 344-347, 357-359, 368-371.
3. **Кордон, М.В.** Українська та зарубіжна культура: курс лекцій / М.В. Кордон. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 584с. – ISBN 966-364-066-9. – С. 291-292, 403-407.
4. **Крвавич, Д.П.** Українське мистецтво: навчальний посібник: У 3-х ч. Ч.2 / Д.П.Крвавич, В.А.Овсійчук, С.О.Черепанова. – Львів : Світ, 2004. – 268с.+80 вкл. іл. – ISBN 966-603-202-3; 966-603-333-X (ч.2). – С. 46-48, 63-65, 66-69, 71-72.
5. Лекції з історії світової та вітчизняної культури: навчальний посібник / за ред. проф. А.Яртися та проф. В.Мельника. – 2-ге вид., перероб. І доп. – Львів : Світ, 2005. – 568с. – ISBN 966-603-407-7. – С. 508-515.
6. Українська та зарубіжна культура: навчальний посібник / Л.Є.Дещинський, Я.Я.Денісов, М.П.Скалецький, Л.В.Цубов, Н.М.Барановська, О.Г.Макарчук. – 4-те вид., перероб. і доп. – Львів : Вид-во «Бескид Біт», 2005. – 304с. – ISBN 966-8450-15-9. – С. 200-205.
7. Українська та зарубіжна культура: навчальний посібник / М.М.Закович, І.Я.Зязюн, О.М.Семашко та ін.; за ред. М.М.Заковича. – 2-ге вид., випр. – К. : Т-во «Знання», КОО, 2001. – 550с. – ISBN 966-620100-3. – С. 335-340.

Література до варіанту 9.

1. **Абрамович, С.Д.** Світова та українська культура: навчальний посібник / С.Д.Абрамович, М.Ю. Чікарькова. – Львів : Світ, 2004. – 344с. – ISBN 966-603-260-0. – С. 277-278, 309.
2. Історія світової та української культури: підручник / В.А.Греченко, І.В.Чорний, В.А.Кушнерук, В.А.Режко. – К. : Літера, 2000. – 464с. – ISBN 966-95287-8-X. – С. 416.
3. Історія української культури / за загал. ред. І.Крип'якевича. – 4-те вид., стереотип. – К. : Либідь, 2002. – 656с. – ISBN 966-06-0248-0. – С. 40-42, 385-398.
4. Історія української та зарубіжної культури: навчальний посібник / Б.І.Білик, Ю.А.Горбань, Я.С.Калакура та ін.; за ред. С.М.Клапчука, В.Ф.Остафійчука. – 3-тє вид., стереотип. – К. : Т-во «Знання», КОО, 2001. – 326с. – ISBN 966-620-072-4. – С.180.
5. **Кордон, М.В.** Українська та зарубіжна культура: курс лекцій / М.В. Кордон. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 584с. – ISBN 966-364-066-9. – С. 293-294, 424-425.
6. Лекції з історії світової та вітчизняної культури: навчальний посібник / за ред. проф. А.Яртися та проф. В.Мельника. – 2-ге вид., перероб. І доп. – Львів : Світ, 2005. – 568с. – ISBN 966-603-407-7. – С. 512-514.

Література до варіанту 10.

1. **Абрамович, С.Д.** Світова та українська культура: навчальний посібник / С.Д.Абрамович, М.Ю. Чікарькова. – Львів : Світ, 2004. – 344с. – ISBN 966-603-260-0. – С. 279-280.
2. Історія світової та української культури: підручник / В.А.Греченко, І.В.Чорний, В.А.Кушнерук, В.А.Режко. – К. : Літера, 2000. – 464с. – ISBN 966-95287-8-Х. – С. 297-307.
3. Історія української культури / за загал. ред. І.Крип'якевича. – 4-те вид., стереотип. – К. : Либідь, 2002. – 656с. – ISBN 966-06-0248-0. – С. 198-230, 398-402.
4. Історія української та зарубіжної культури: навчальний посібник / Б.І.Білик, Ю.А.Горбань, Я.С.Калакура та ін.; за ред. С.М.Клапчука, В.Ф.Остафійчука. – 3-те вид., стереотип. – К. : Т-во «Знання», КОО, 2001. – 326с. – ISBN 966-620-072-4. – С. 97-101.
5. **Кордон, М.В.** Українська та зарубіжна культура: курс лекцій / М.В. Кордон. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 584с. – ISBN 966-364-066-9. – С. 295-303, 424.
6. Лекції з історії світової та вітчизняної культури: навчальний посібник / за ред. проф. А.Яртися та проф. В.Мельника. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Львів : Світ, 2005. – 568с. – ISBN 966-603-407-7. – С. 379-385.
7. Українська та зарубіжна культура: навчальний посібник / Л.Є.Дещинський, Я.Я.Денісов, М.П.Скалецький, Л.В.Цубов, Н.М.Барановська, О.Г.Макарчук. – 4-те вид., перероб. і доп. – Львів : Вид-во «Бескид Біт», 2005. – 304с. – ISBN 966-8450-15-9. – С. 77-80.
8. Українська та зарубіжна культура: навчальний посібник / М.М.Закович, І.Я.Зязюн, О.М.Семашко та ін.; за ред. М.М.Заковича. – 2-ге вид., випр. – К. : Т-во «Знання», КОО, 2001. – 550с. – ISBN 966-620100-3. – С. 340-348.

Література до варіанту 11.

1. **Абрамович, С.Д.** Світова та українська культура: навчальний посібник / С.Д.Абрамович, М.Ю. Чікарькова. – Львів : Світ, 2004. – 344с. – ISBN 966-603-260-0. – С. 277-279, 307-308.
2. Історія світової та української культури: підручник / В.А.Греченко, І.В.Чорний, В.А.Кушнерук, В.А.Режко. – К. : Літера, 2000. – 464с. – ISBN 966-95287-8-Х. – С. 402-407.
3. Історія української культури / за загал. ред. І.Крип'якевича. – 4-те вид., стереотип. – К. : Либідь, 2002. – 656с. – ISBN 966-06-0248-0. – С. 44-52.
4. Історія української та зарубіжної культури: навчальний посібник / Б.І.Білик, Ю.А.Горбань, Я.С.Калакура та ін.; за ред. С.М.Клапчука, В.Ф.Остафійчука. – 3-те вид., стереотип. – К. : Т-во «Знання», КОО, 2001. – 326с. – ISBN 966-620-072-4. – С. 97-101, 157-160.
5. **Кордон, М.В.** Українська та зарубіжна культура: курс лекцій / М.В. Кордон. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 584с. – ISBN 966-364-066-9. – С. 302-306.

6. **Крвавич, Д.П.** Українське мистецтво: навчальний посібник: У 3-х ч. Ч.2 / Д.П.Крвавич, В.А.Овсійчук, С.О.Черепанова. – Львів : Світ, 2004. – 268с.+80 вкл. іл. – ISBN 966-603-202-3; 966-603-333-X (ч.2). – С. 61-62.
7. Українська та зарубіжна культура: навчальний посібник / Л.Є.Дещинський, Я.Я.Денісов, М.П.Скалецький, Л.В.Цубов, Н.М.Барановська, О.Г.Макарчук. – 4-те вид., перероб. і доп. – Львів : Вид-во «Бескид Біт», 2005. – 304с. – ISBN 966-8450-15-9. – С. 75-80.
8. Українська та зарубіжна культура: навчальний посібник / М.М.Закович, І.Я.Зязюн, О.М.Семашко та ін.; за ред. М.М.Заковича. – 2-ге вид., випр. – К. : Т-во «Знання», КОО, 2001. – 550с. – ISBN 966-620100-3. – С. 348-352.

Література до варіанту 12.

1. **Абрамович, С.Д.** Світова та українська культура: навчальний посібник / С.Д.Абрамович, М.Ю. Чікарькова. – Львів : Світ, 2004. – 344с. – ISBN 966-603-260-0. – С. 280-282, 313-314.
2. Історія світової та української культури: підручник / В.А.Греченко, І.В.Чорний, В.А.Кушнерук, В.А.Режко. – К. : Літера, 2000. – 464с. – ISBN 966-95287-8-X. – С. 289-294, 407-409.
3. Історія української культури / за загал. ред. І.Крип'якевича. – 4-те вид., стереотип. – К. : Либідь, 2002. – 656с. – ISBN 966-06-0248-0. – С. 436-444, 541-545.
4. Історія української та зарубіжної культури: навчальний посібник / Б.І.Білик, Ю.А.Горбань, Я.С.Калакура та ін.; за ред. С.М.Клапчука, В.Ф.Остафійчука. – 3-тє вид., стереотип. – К. : Т-во «Знання», КОО, 2001. – 326с. – ISBN 966-620-072-4. – С. 167-168.
5. **Кордон, М.В.** Українська та зарубіжна культура: курс лекцій / М.В. Кордон. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 584с. – ISBN 966-364-066-9. – С. 292-293, 437.
6. **Крвавич, Д.П.** Українське мистецтво: навчальний посібник: У 3-х ч. Ч.2 / Д.П.Крвавич, В.А.Овсійчук, С.О.Черепанова. – Львів : Світ, 2004. – 268с.+80 вкл. іл. – ISBN 966-603-202-3; 966-603-333-X (ч.2). – С. 78-81, 92-104.
7. **Крвавич, Д.П.** Українське мистецтво: навчальний посібник: У 3-х ч. Ч.3 / Д.П.Крвавич, В.А.Овсійчук, С.О.Черепанова. – Львів : Світ, 2005. – 268с.+80 вкл. іл. – ISBN 966-603-202-3; 966-603-205-8 (ч.3). – С. 134-146.
8. Лекції з історії світової та вітчизняної культури: навчальний посібник / за ред. проф. А.Яртися та проф. В.Мельника. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Львів : Світ, 2005. – 568с. – ISBN 966-603-407-7. – С. 385-391.
9. Українська та зарубіжна культура: навчальний посібник / Л.Є.Дещинський, Я.Я.Денісов, М.П.Скалецький, Л.В.Цубов, Н.М.Барановська, О.Г.Макарчук. – 4-те вид., перероб. і доп. – Львів : Вид-во «Бескид Біт», 2005. – 304с. – ISBN 966-8450-15-9. – С. 80-83.

10. Українська та зарубіжна культура: навчальний посібник / М.М.Закович, І.Я.Зязюн, О.М.Семашко та ін.; за ред. М.М.Заковича. – 2-ге вид., випр. – К. : Т-во «Знання», КОО, 2001. – 550с. – ISBN 966-620100-3. – С. 352-356.

Література до варіанту 13.

1. **Абрамович, С.Д.** Світова та українська культура: навчальний посібник / С.Д.Абрамович, М.Ю. Чікарькова. – Львів : Світ, 2004. – 344с. – ISBN 966-603-260-0. – С. 282, 309-311.
2. Історія світової та української культури: підручник / В.А.Греченко, І.В.Чорний, В.А.Кушнерук, В.А.Режко. – К. : Літера, 2000. – 464с. – ISBN 966-95287-8-Х. – С. 294-296, 414-416, 425-427.
3. Історія української та зарубіжної культури: навчальний посібник / Б.І.Білик, Ю.А.Горбань, Я.С.Калакура та ін.; за ред. С.М.Клапчука, В.Ф.Остафійчука. – 3-тє вид., стереотип. – К. : Т-во «Знання», КОО, 2001. – 326с. – ISBN 966-620-072-4. – С. 102, 181-182.
4. **Крвавич, Д.П.** Українське мистецтво: навчальний посібник: У 3-х ч. Ч.2 / Д.П.Крвавич, В.А.Овсійчук, С.О.Черепанова. – Львів : Світ, 2004. – 268с.+80 вкл. іл. – ISBN 966-603-202-3; 966-603-333-Х (ч.2). – С. 141-165.
5. Лекції з історії світової та вітчизняної культури: навчальний посібник / за ред. проф. А.Яртися та проф. В.Мельника. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Львів : Світ, 2005. – 568с. – ISBN 966-603-407-7. – С. 391-392.
6. Українська та зарубіжна культура: навчальний посібник / Л.Є.Дещинський, Я.Я.Денісов, М.П.Скалецький, Л.В.Цубов, Н.М.Барановська, О.Г.Макарчук. – 4-те вид., перероб. і доп. – Львів : Вид-во «Бескид Біт», 2005. – 304с. – ISBN 966-8450-15-9. – С. 83-84, 236-239.
7. Українська та зарубіжна культура: навчальний посібник / М.М.Закович, І.Я.Зязюн, О.М.Семашко та ін.; за ред. М.М.Заковича. – 2-ге вид., випр. – К. : Т-во «Знання», КОО, 2001. – 550с. – ISBN 966-620100-3. – С. 356-364, 460-466.

Література до варіанту 14.

1. **Абрамович, С.Д.** Світова та українська культура: навчальний посібник / С.Д.Абрамович, М.Ю. Чікарькова. – Львів : Світ, 2004. – 344с. – ISBN 966-603-260-0. – С.314.
2. Історія світової та української культури: підручник / В.А.Греченко, І.В.Чорний, В.А.Кушнерук, В.А.Режко. – К. : Літера, 2000. – 464с. – ISBN 966-95287-8-Х. – С. 418-421, 428-430.
3. Історія української культури / за загал. ред. І.Крип'якевича. – 4-те вид., стереотип. – К. : Либідь, 2002. – 656с. – ISBN 966-06-0248-0. – С. 448-458, 547-552.

4. Історія української та зарубіжної культури: навчальний посібник / Б.І.Білик, Ю.А.Горбань, Я.С.Калакура та ін.; за ред. С.М.Клапчука, В.Ф.Остафійчука. – 3-тє вид., стереотип. – К. : Т-во «Знання», КОО, 2001. – 326с. – ISBN 966-620-072-4. – С. 103-104, 185-188.
5. **Кордон, М.В.** Українська та зарубіжна культура: курс лекцій / М.В. Кордон. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 584с. – ISBN 966-364-066-9. – С. 438-439.
6. **Крвавич, Д.П.** Українське мистецтво: навчальний посібник: У 3-х ч. Ч.2 / Д.П.Крвавич, В.А.Овсійчук, С.О.Черепанова. – Львів : Світ, 2004. – 268с.+80 вкл. іл. – ISBN 966-603-202-3; 966-603-333-X (ч.2). – С. 107-111, 216-220.
7. **Крвавич, Д.П.** Українське мистецтво: навчальний посібник: У 3-х ч. Ч.3 / Д.П.Крвавич, В.А.Овсійчук, С.О.Черепанова. – Львів : Світ, 2005. – 268с.+80 вкл. іл. – ISBN 966-603-202-3; 966-603-205-8 (ч.3). – С. 214-240.
8. Лекції з історії світової та вітчизняної культури: навчальний посібник / за ред. проф. А.Яртися та проф. В.Мельника. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Львів : Світ, 2005. – 568с. – ISBN 966-603-407-7. – С. 395-415.
9. Українська та зарубіжна культура: навчальний посібник / Л.Є.Дещинський, Я.Я.Денісов, М.П.Скалецький, Л.В.Цубов, Н.М.Барановська, О.Г.Макарчук. – 4-те вид., перероб. і доп. – Львів : Вид-во «Бескид Біт», 2005. – 304с. – ISBN 966-8450-15-9. – С. 86-91, 94-95.
10. Українська та зарубіжна культура: навчальний посібник / М.М.Закович, І.Я.Зязюн, О.М.Семашко та ін.; за ред. М.М.Заковича. – 2-ге вид., випр. – К. : Т-во «Знання», КОО, 2001. – 550с. – ISBN 966-620100-3. – С. 378-386, 466-468.

Література до варіанту 15.

1. **Абрамович, С.Д.** Світова та українська культура: навчальний посібник / С.Д.Абрамович, М.Ю. Чікарькова. – Львів : Світ, 2004. – 344с. – ISBN 966-603-260-0. – С. 288-289, 314-316.
2. Історія світової та української культури: підручник / В.А.Греченко, І.В.Чорний, В.А.Кушнерук, В.А.Режко. – К. : Літера, 2000. – 464с. – ISBN 966-95287-8-X. – С. 321-329, 410, 416-417, 427.
3. Історія української культури / за загал. ред. І.Крип'якевича. – 4-те вид., стереотип. – К. : Либідь, 2002. – 656с. – ISBN 966-06-0248-0. – С. 597-601.
4. Історія української та зарубіжної культури: навчальний посібник / Б.І.Білик, Ю.А.Горбань, Я.С.Калакура та ін.; за ред. С.М.Клапчука, В.Ф.Остафійчука. – 3-тє вид., стереотип. – К. : Т-во «Знання», КОО, 2001. – 326с. – ISBN 966-620-072-4. – С. 165-166, 188-192.
5. **Кордон, М.В.** Українська та зарубіжна культура: курс лекцій / М.В. Кордон. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 584с. – ISBN 966-364-066-9. – С. 426-431.
6. Українська та зарубіжна культура: навчальний посібник / Л.Є.Дещинський, Я.Я.Денісов, М.П.Скалецький, Л.В.Цубов,

Н.М.Барановська, О.Г.Макарчук. – 4-те вид., перероб. і доп. – Львів : Вид-во «Бескид Біт», 2005. – 304с. – ISBN 966-8450-15-9. – С. 115-121, 194-195, 239-241.

7. Українська та зарубіжна культура: навчальний посібник / М.М.Закович, І.Я.Зязюн, О.М.Семашко та ін.; за ред. М.М.Заковича. – 2-ге вид., випр. – К. : Т-во «Знання», КОО, 2001. – 550с. – ISBN 966-620100-3. – С. 389-392, 470-473.

Література до варіанту 16.

1. **Абрамович, С.Д.** Світова та українська культура: навчальний посібник / С.Д.Абрамович, М.Ю. Чікарькова. – Львів : Світ, 2004. – 344с. – ISBN 966-603-260-0. – С. 290-291.

2. Історія світової та української культури: підручник / В.А.Греченко, І.В.Чорний, В.А.Кушнерук, В.А.Режко. – К. : Літера, 2000. – 464с. – ISBN 966-95287-8-Х. – С. 329-332, 417-418.

3. Історія української культури / за загал. ред. І.Крип'якевича. – 4-те вид., стереотип. – К. : Либідь, 2002. – 656с. – ISBN 966-06-0248-0. – С. 142-143, 242-244, 636-639.

4. Історія української та зарубіжної культури: навчальний посібник / Б.І.Білик, Ю.А.Горбань, Я.С.Калакура та ін.; за ред. С.М.Клапчука, В.Ф.Остафійчука. – 3-те вид., стереотип. – К. : Т-во «Знання», КОО, 2001. – 326с. – ISBN 966-620-072-4. – С. 117-119.

5. **Кордон, М.В.** Українська та зарубіжна культура: курс лекцій / М.В. Кордон. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 584с. – ISBN 966-364-066-9. – С. 321-324, 431-435.

6. Лекції з історії світової та вітчизняної культури: навчальний посібник / за ред. проф. А.Яртися та проф. В.Мельника. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Львів : Світ, 2005. – 568с. – ISBN 966-603-407-7. – С. 429-430.

7. Українська та зарубіжна культура: навчальний посібник / М.М.Закович, І.Я.Зязюн, О.М.Семашко та ін.; за ред. М.М.Заковича. – 2-ге вид., випр. – К. : Т-во «Знання», КОО, 2001. – 550с. – ISBN 966-620100-3. – С. 468-470.

Література до варіанту 17.

1. **Абрамович, С.Д.** Світова та українська культура: навчальний посібник / С.Д.Абрамович, М.Ю. Чікарькова. – Львів : Світ, 2004. – 344с. – ISBN 966-603-260-0. – С. 289-293, 327-329.

2. Історія світової та української культури: підручник / В.А.Греченко, І.В.Чорний, В.А.Кушнерук, В.А.Режко. – К. : Літера, 2000. – 464с. – ISBN 966-95287-8-Х. – С. 318-319, 327-334, 421-422, 427-428.

3. Історія української культури / за загал. ред. І.Крип'якевича. – 4-те вид., стереотип. – К. : Либідь, 2002. – 656с. – ISBN 966-06-0248-0. – С. 122-128, 241-246, 568-570, 574-575, 583-584.

4. Історія української та зарубіжної культури: навчальний посібник / Б.І.Білик,

- Ю.А.Горбань, Я.С.Калакура та ін.; за ред. С.М.Клапчука, В.Ф.Остафійчука. – 3-тє вид., стереотип. – К. : Т-во «Знання», КОО, 2001. – 326с. – ISBN 966-620-072-4. – С. 113-117, 120-121, 192-195.
5. **Кордон, М.В.** Українська та зарубіжна культура: курс лекцій / М.В. Кордон. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 584с. – ISBN 966-364-066-9. – С. 315-321, 335-340, 436.
6. **Крвавич, Д.П.** Українське мистецтво: навчальний посібник: У 3-х ч. Ч.3 / Д.П.Крвавич, В.А.Овсїйчук, С.О.Черепанова. – Львів : Світ, 2005. – 268с.+80 вкл. іл. – ISBN 966-603-202-3; 966-603-205-8 (ч.3). – С. 163-184.
7. Лекції з історії світової та вітчизняної культури: навчальний посібник / за ред. проф. А.Яртися та проф. В.Мельника. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Львів : Світ, 2005. – 568с. – ISBN 966-603-407-7. – С. 420-428.
8. Українська та зарубіжна культура: навчальний посібник / Л.Є.Дещинський, Я.Я.Денісов, М.П.Скалецький, Л.В.Цубов, Н.М.Барановська, О.Г.Макарчук. – 4-те вид., перероб. і доп. – Львів : Вид-во «Бескид Біт», 2005. – 304с. – ISBN 966-8450-15-9. – С. 123-131, 245-247.
9. Українська та зарубіжна культура: навчальний посібник / М.М.Закович, І.Я.Зязюн, О.М.Семашко та ін.; за ред. М.М.Заковича. – 2-ге вид., випр. – К. : Т-во «Знання», КОО, 2001. – 550с. – ISBN 966-620100-3. – С. 392-401.

Література до варіанту 18.

1. **Абрамович, С.Д.** Світова та українська культура: навчальний посібник / С.Д.Абрамович, М.Ю. Чікарькова. – Львів : Світ, 2004. – 344с. – ISBN 966-603-260-0. – С. 295-299, 327-332.
2. Історія світової та української культури: підручник / В.А.Греченко, І.В.Чорний, В.А.Кушнерук, В.А.Режко. – К. : Літера, 2000. – 464с. – ISBN 966-95287-8-X. – С. 312-326, 425-430.
3. Історія української культури / за загал. ред. І.Крип'якевича. – 4-те вид., стереотип. – К. : Либідь, 2002. – 656с. – ISBN 966-06-0248-0. – С. 486-492, 495-498, 562-573.
4. Історія української та зарубіжної культури: навчальний посібник / Б.І.Білик, Ю.А.Горбань, Я.С.Калакура та ін.; за ред. С.М.Клапчука, В.Ф.Остафійчука. – 3-тє вид., стереотип. – К. : Т-во «Знання», КОО, 2001. – 326с. – ISBN 966-620-072-4. – С. 122-124, 187-188.
5. **Крвавич, Д.П.** Українське мистецтво: навчальний посібник: У 3-х ч. Ч.2 / Д.П.Крвавич, В.А.Овсїйчук, С.О.Черепанова. – Львів : Світ, 2004. – 268с.+80 вкл. іл. – ISBN 966-603-202-3; 966-603-333-X (ч.2). – С. 184-200, 224-228.
6. **Крвавич, Д.П.** Українське мистецтво: навчальний посібник: У 3-х ч. Ч.3 / Д.П.Крвавич, В.А.Овсїйчук, С.О.Черепанова. – Львів : Світ, 2005. – 268с.+80 вкл. іл. – ISBN 966-603-202-3; 966-603-205-8 (ч.3). – С. 23-39, 53-60.
7. Лекції з історії світової та вітчизняної культури: навчальний посібник / за ред. проф. А.Яртися та проф. В.Мельника. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Львів

: Світ, 2005. – 568с. – ISBN 966-603-407-7. – С. 433-438.

8. **Меднікова, Г.С.** Українська і зарубіжна культура ХХ століття: навчальний посібник / Г.С.Меднікова. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2002. – 214с. – ISBN 966-620-049-Х. – С. 84-97.

9. Українська та зарубіжна культура: навчальний посібник / Л.Є.Дещинський, Я.Я.Денісов, М.П.Скалецький, Л.В.Цубов, Н.М.Барановська, О.Г.Макарчук. – 4-те вид., перероб. і доп. – Львів : Вид-во «Бескид Біт», 2005. – 304с. – ISBN 966-8450-15-9. – С.138-145.

10.Українська та зарубіжна культура: навчальний посібник / М.М.Закович, І.Я.Зязюн, О.М.Семашко та ін.; за ред. М.М.Заковича. – 2-ге вид., випр. – К. : Т-во «Знання», КОО, 2001. – 550с. – ISBN 966-620100-3. – С. 487-492, 508-516.

Література до варіанту 19.

1. **Абрамович, С.Д.** Світова та українська культура: навчальний посібник / С.Д.Абрамович, М.Ю. Чікарькова. – Львів : Світ, 2004. – 344с. – ISBN 966-603-260-0. – С. 294-295, 333.

2. Історія світової та української культури: підручник / В.А.Греченко, І.В.Чорний, В.А.Кушнерук, В.А.Режко. – К. : Літера, 2000. – 464с. – ISBN 966-95287-8-Х. – С. 334-339.

3. Історія української культури / за загал. ред. І.Крип'якевича. – 4-те вид., стереотип. – К. : Либідь, 2002. – 656с. – ISBN 966-06-0248-0. – С. 246-254.

4. **Кордон, М.В.** Українська та зарубіжна культура: курс лекцій / М.В. Кордон. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 584с. – ISBN 966-364-066-9. – С. 329-333, 462.

5. Лекції з історії світової та вітчизняної культури: навчальний посібник / за ред. проф. А.Яртися та проф. В.Мельника. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Львів : Світ, 2005. – 568с. – ISBN 966-603-407-7. – С. 430-433.

6. Українська та зарубіжна культура: навчальний посібник / Л.Є.Дещинський, Я.Я.Денісов, М.П.Скалецький, Л.В.Цубов, Н.М.Барановська, О.Г.Макарчук. – 4-те вид., перероб. і доп. – Львів : Вид-во «Бескид Біт», 2005. – 304с. – ISBN 966-8450-15-9. – С. 131-138, 278-279.

7. Українська та зарубіжна культура: навчальний посібник / М.М.Закович, І.Я.Зязюн, О.М.Семашко та ін.; за ред. М.М.Заковича. – 2-ге вид., випр. – К. : Т-во «Знання», КОО, 2001. – 550с. – ISBN 966-620100-3. – С. 505-508.

Література до варіанту 20.

1. **Абрамович, С.Д.** Світова та українська культура: навчальний посібник / С.Д.Абрамович, М.Ю. Чікарькова. – Львів : Світ, 2004. – 344с. – ISBN 966-603-260-0. – С. 286-288.

2. Історія світової та української культури: підручник / В.А.Греченко, І.В.Чорний,

- В.А.Кушнерук, В.А.Режко. – К. : Літера, 2000. – 464с. – ISBN 966-95287-8-Х. – С. 311-312, 437-445.
3. Історія української культури / за загал. ред. І.Крип'якевича. – 4-те вид., стереотип. – К. : Либідь, 2002. – 656с. – ISBN 966-06-0248-0. – С. 151-161.
4. Історія української та зарубіжної культури: навчальний посібник / Б.І.Білик, Ю.А.Горбань, Я.С.Калакура та ін.; за ред. С.М.Клапчука, В.Ф.Остафійчука. – 3-тє вид., стереотип. – К. : Т-во «Знання», КОО, 2001. – 326с. – ISBN 966-620-072-4. – С. 213-222.
5. **Кордон, М.В.** Українська та зарубіжна культура: курс лекцій / М.В. Кордон. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 584с. – ISBN 966-364-066-9. – С. 454-461.
6. Лекції з історії світової та вітчизняної культури: навчальний посібник / за ред. проф. А.Яртися та проф. В.Мельника. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Львів : Світ, 2005. – 568с. – ISBN 966-603-407-7. – С. 441-448, 521-534.
7. **Меднікова, Г.С.** Українська і зарубіжна культура ХХ століття: навчальний посібник / Г.С.Меднікова. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2002. – 214с. – ISBN 966-620-049-Х. – С. 38-40, 46-48, 61-70.
8. Українська та зарубіжна культура: навчальний посібник / Л.Є.Дещинський, Я.Я.Денісов, М.П.Скалецький, Л.В.Цубов, Н.М.Барановська, О.Г.Макарчук. – 4-те вид., перероб. і доп. – Львів : Вид-во «Бескид Біт», 2005. – 304с. – ISBN 966-8450-15-9. – С. 268-280.
9. Українська та зарубіжна культура: навчальний посібник / М.М.Закович, І.Я.Зязюн, О.М.Семашко та ін.; за ред. М.М.Заковича. – 2-ге вид., випр. – К. : Т-во «Знання», КОО, 2001. – 550с. – ISBN 966-620100-3. – С. 405-410, 494-505.

Література до варіанту 21.

1. **Абрамович, С.Д.** Світова та українська культура: навчальний посібник / С.Д.Абрамович, М.Ю. Чікарькова. – Львів : Світ, 2004. – 344с. – ISBN 966-603-260-0. – С. 291-292.
2. Історія світової та української культури: підручник / В.А.Греченко, І.В.Чорний, В.А.Кушнерук, В.А.Режко. – К. : Літера, 2000. – 464с. – ISBN 966-95287-8-Х. – С. 332-333, 422-437
3. Історія української культури / за загал. ред. І.Крип'якевича. – 4-те вид., стереотип. – К. : Либідь, 2002. – 656с. – ISBN 966-06-0248-0. – С. 502-503, 562-573.
4. Історія української та зарубіжної культури: навчальний посібник / Б.І.Білик, Ю.А.Горбань, Я.С.Калакура та ін.; за ред. С.М.Клапчука, В.Ф.Остафійчука. – 3-тє вид., стереотип. – К. : Т-во «Знання», КОО, 2001. – 326с. – ISBN 966-620-072-4. – С. 186-195.
5. **Кордон, М.В.** Українська та зарубіжна культура: курс лекцій / М.В. Кордон. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 584с. – ISBN 966-364-066-9. – С. 326-329, 401-412.
6. **Крвавич, Д.П.** Українське мистецтво: навчальний посібник: У 3-х ч. Ч.3

- / Д.П.Крвавич, В.А.Овсійчук, С.О.Черепанова. – Львів : Світ, 2005. – 268с.+80 вкл. іл. – ISBN 966-603-202-3; 966-603-205-8 (ч.3). – С. 221-229.
7. Лекції з історії світової та вітчизняної культури: навчальний посібник / за ред. проф. А.Яртия та проф. В.Мельника. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Львів : Світ, 2005. – 568с. – ISBN 966-603-407-7. – С. 499-515, 518-521.
8. **Меднікова, Г.С.** Українська і зарубіжна культура ХХ століття: навчальний посібник / Г.С.Меднікова. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2002. – 214с. – ISBN 966-620-049-Х. – С. 94-97.
9. Українська та зарубіжна культура: навчальний посібник / Л.Є.Дещинський, Я.Я.Денісов, М.П.Скалецький, Л.В.Цубов, Н.М.Барановська, О.Г.Макарчук. – 4-те вид., перероб. і доп. – Львів : Вид-во «Бескид Біт», 2005. – 304с. – ISBN 966-8450-15-9. – С. 231-245.
10. Українська та зарубіжна культура: навчальний посібник / М.М.Закович, І.Я.Зязюн, О.М.Семашко та ін.; за ред. М.М.Заковича. – 2-ге вид., випр. – К. : Т-во «Знання», КОО, 2001. – 550с. – ISBN 966-620100-3. – С. 475-486.

Література до варіанту 22.

1. Історія світової та української культури: підручник / В.А.Греченко, І.В.Чорний, В.А.Кушнерук, В.А.Режко. – К. : Літера, 2000. – 464с. – ISBN 966-95287-8-Х. – С. 356-361, 445-446.
2. Історія української та зарубіжної культури: навчальний посібник / Б.І.Білик, Ю.А.Горбань, Я.С.Калакура та ін.; за ред. С.М.Клапчука, В.Ф.Остафійчука. – 3-те вид., стереотип. – К. : Т-во «Знання», КОО, 2001. – 326с. – ISBN 966-620-072-4. – С. 131-135, 222-228.
3. **Кордон, М.В.** Українська та зарубіжна культура: курс лекцій / М.В. Кордон. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 584с. – ISBN 966-364-066-9. – С. 345, 354-355, 465-473.
4. Лекції з історії світової та вітчизняної культури: навчальний посібник / за ред. проф. А.Яртия та проф. В.Мельника. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Львів : Світ, 2005. – 568с. – ISBN 966-603-407-7. – С. 448-450, 535-544.
5. Українська та зарубіжна культура: навчальний посібник / Л.Є.Дещинський, Я.Я.Денісов, М.П.Скалецький, Л.В.Цубов, Н.М.Барановська, О.Г.Макарчук. – 4-те вид., перероб. і доп. – Львів : Вид-во «Бескид Біт», 2005. – 304с. – ISBN 966-8450-15-9. – С. 280-282.
6. Українська та зарубіжна культура: навчальний посібник / М.М.Закович, І.Я.Зязюн, О.М.Семашко та ін.; за ред. М.М.Заковича. – 2-ге вид., випр. – К. : Т-во «Знання», КОО, 2001. – 550с. – ISBN 966-620100-3. – С. 410-416.

Література до варіанту 23.

1. **Абрамович, С.Д.** Світова та українська культура: навчальний посібник / С.Д.Абрамович, М.Ю. Чікарькова. – Львів : Світ, 2004. – 344с. – ISBN 966-603-

260-0. – С. 334.

2. Історія світової та української культури: підручник / В.А.Греченко, І.В.Чорний, В.А.Кушнерук, В.А.Режко. – К. : Літера, 2000. – 464с. – ISBN 966-95287-8-Х. – С. 364-368, 372-375, 442-443, 453, 460.
3. Історія української культури / за загал. ред. І.Крип'якевича. – 4-те вид., стереотип. – К. : Либідь, 2002. – 656с. – ISBN 966-06-0248-0. – С. 271-276.
4. **Кордон, М.В.** Українська та зарубіжна культура: курс лекцій / М.В. Кордон. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 584с. – ISBN 966-364-066-9. – С. 358-360, 462-463.
5. Лекції з історії світової та вітчизняної культури: навчальний посібник / за ред. проф. А.Яртися та проф. В.Мельника. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Львів : Світ, 2005. – 568с. – ISBN 966-603-407-7. – С. 457-458.

Література до варіанту 24.

1. Історія світової та української культури: підручник / В.А.Греченко, І.В.Чорний, В.А.Кушнерук, В.А.Режко. – К. : Літера, 2000. – 464с. – ISBN 966-95287-8-Х. – С. 286-288, 310-312, 372, 449-454.
2. Історія української культури / за загал. ред. І.Крип'якевича. – 4-те вид., стереотип. – К. : Либідь, 2002. – 656с. – ISBN 966-06-0248-0. – С. 187-194.
3. Історія української та зарубіжної культури: навчальний посібник / Б.І.Білик, Ю.А.Горбань, Я.С.Калакура та ін.; за ред. С.М.Клапчука, В.Ф.Остафійчука. – 3-тє вид., стереотип. – К. : Т-во «Знання», КОО, 2001. – 326с. – ISBN 966-620-072-4. – С. 94-95, 236-246, 254-257.
4. **Кордон, М.В.** Українська та зарубіжна культура: курс лекцій / М.В. Кордон. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 584с. – ISBN 966-364-066-9. – С. 306-307, 333-334, 473-474, 481-486.
5. Українська та зарубіжна культура: навчальний посібник / Л.Є.Дещинський, Я.Я.Денісов, М.П.Скалецький, Л.В.Цубов, Н.М.Барановська, О.Г.Макарчук. – 4-те вид., перероб. і доп. – Львів : Вид-во «Бескид Біт», 2005. – 304с. – ISBN 966-8450-15-9. – С. 282-286.
6. Українська та зарубіжна культура: навчальний посібник / М.М.Закович, І.Я.Зязюн, О.М.Семашко та ін.; за ред. М.М.Заковича. – 2-ге вид., випр. – К. : Т-во «Знання», КОО, 2001. – 550с. – ISBN 966-620100-3. – С. 516-518.

Література до варіанту 25.

1. **Абрамович, С.Д.** Світова та українська культура: навчальний посібник / С.Д.Абрамович, М.Ю. Чікарькова. – Львів : Світ, 2004. – 344с. – ISBN 966-603-260-0. – С. 292.
2. Історія світової та української культури: підручник / В.А.Греченко, І.В.Чорний, В.А.Кушнерук, В.А.Режко. – К. : Літера, 2000. – 464с. – ISBN 966-95287-8-Х. – С. 356-360, 452-454.

3. Історія української культури / за загал. ред. І.Крип'якевича. – 4-те вид., стереотип. – К. : Либідь, 2002. – 656с. – ISBN 966-06-0248-0. – С. 124-125, 245-246.
4. Історія української та зарубіжної культури: навчальний посібник / Б.І.Білик, Ю.А.Горбань, Я.С.Калакура та ін.; за ред. С.М.Клапчука, В.Ф.Остафійчука. – 3-те вид., стереотип. – К. : Т-во «Знання», КОО, 2001. – 326с. – ISBN 966-620-072-4. – С. 131-132, 257-262.
5. **Кордон, М.В.** Українська та зарубіжна культура: курс лекцій / М.В. Кордон. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 584с. – ISBN 966-364-066-9. – С. 345-355, 489-493.
6. Лекції з історії світової та вітчизняної культури: навчальний посібник / за ред. проф. А.Яртися та проф. В.Мельника. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Львів : Світ, 2005. – 568с. – ISBN 966-603-407-7. – С. 450-452.
7. **Меднікова, Г.С.** Українська і зарубіжна культура ХХ століття: навчальний посібник / Г.С.Меднікова. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2002. – 214с. – ISBN 966-620-049-Х. – С. 108-118.
8. Українська та зарубіжна культура: навчальний посібник / Л.Є.Дещинський, Я.Я.Денісов, М.П.Скалецький, Л.В.Цубов, Н.М.Барановська, О.Г.Макарчук. – 4-те вид., перероб. і доп. – Львів : Вид-во «Бескид Біт», 2005. – 304с. – ISBN 966-8450-15-9. – С. 166-170, 286-290.
9. Українська та зарубіжна культура: навчальний посібник / М.М.Закович, І.Я.Зязюн, О.М.Семашко та ін.; за ред. М.М.Заковича. – 2-ге вид., випр. – К. : Т-во «Знання», КОО, 2001. – 550с. – ISBN 966-620100-3. – С. 412-415, 519-524.

Література до варіанту 26.

1. Історія світової та української культури: підручник / В.А.Греченко, І.В.Чорний, В.А.Кушнерук, В.А.Режко. – К. : Літера, 2000. – 464с. – ISBN 966-95287-8-Х. – С. 355.
2. Історія української культури / за загал. ред. І.Крип'якевича. – 4-те вид., стереотип. – К. : Либідь, 2002. – 656с. – ISBN 966-06-0248-0. – С. 513-516.
3. Історія української та зарубіжної культури: навчальний посібник / Б.І.Білик, Ю.А.Горбань, Я.С.Калакура та ін.; за ред. С.М.Клапчука, В.Ф.Остафійчука. – 3-те вид., стереотип. – К. : Т-во «Знання», КОО, 2001. – 326с. – ISBN 966-620-072-4. – С.293.
4. **Кордон, М.В.** Українська та зарубіжна культура: курс лекцій / М.В. Кордон. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 584с. – ISBN 966-364-066-9. – С. 352, 356-358, 489.
5. **Крвавич, Д.П.** Українське мистецтво: навчальний посібник: У 3-х ч. Ч.3 / Д.П.Крвавич, В.А.Овсійчук, С.О.Черепанова. – Львів : Світ, 2005. – 268с.+80 вкл. іл. – ISBN 966-603-202-3; 966-603-205-8 (ч.3). – С. 65.
6. Лекції з історії світової та вітчизняної культури: навчальний посібник / за ред. проф. А.Яртися та проф. В.Мельника. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Львів : Світ, 2005. – 568с. – ISBN 966-603-407-7. – С. 544-548.

7. Українська та зарубіжна культура: навчальний посібник / Л.Є.Дещинський, Я.Я.Денісов, М.П.Скалецький, Л.В.Цубов, Н.М.Барановська, О.Г.Макарчук. – 4-те вид., перероб. і доп. – Львів : Вид-во «Бескид Біт», 2005. – 304с. – ISBN 966-8450-15-9. – С. 290-292.

Література до варіанту 27.

1. **Абрамович, С.Д.** Світова та українська культура: навчальний посібник / С.Д.Абрамович, М.Ю. Чікарькова. – Львів : Світ, 2004. – 344с. – ISBN 966-603-260-0. – С. 296-297.
2. Історія світової та української культури: підручник / В.А.Греченко, І.В.Чорний, В.А.Кушнерук, В.А.Режко. – К. : Літера, 2000. – 464с. – ISBN 966-95287-8-Х. – С. 381-385, 460-462.
3. Історія української культури / за загал. ред. І.Крип'якевича. – 4-те вид., стереотип. – К. : Либідь, 2002. – 656с. – ISBN 966-06-0248-0. – С. 500-506, 511-513.
4. Історія української та зарубіжної культури: навчальний посібник / Б.І.Білик, Ю.А.Горбань, Я.С.Калакура та ін.; за ред. С.М.Клапчука, В.Ф.Остафійчука. – 3-тє вид., стереотип. – К. : Т-во «Знання», КОО, 2001. – 326с. – ISBN 966-620-072-4. – С. 137-139, 304-320.
5. **Кордон, М.В.** Українська та зарубіжна культура: курс лекцій / М.В. Кордон. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 584с. – ISBN 966-364-066-9. – С. 371-373.
6. **Крвавич, Д.П.** Українське мистецтво: навчальний посібник: У 3-х ч. Ч.3 / Д.П.Крвавич, В.А.Овсійчук, С.О.Черепанова. – Львів : Світ, 2005. – 268с.+80 вкл. іл. – ISBN 966-603-202-3; 966-603-205-8 (ч.3). – С. 23-39, 61-70.
7. Лекції з історії світової та вітчизняної культури: навчальний посібник / за ред. проф. А.Яртися та проф. В.Мельника. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Львів : Світ, 2005. – 568с. – ISBN 966-603-407-7. – С. 462-466, 549-559.
8. **Меднікова, Г.С.** Українська і зарубіжна культура ХХ століття: навчальний посібник / Г.С.Меднікова. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2002. – 214с. – ISBN 966-620-049-Х. – С. 196-207.
9. Українська та зарубіжна культура: навчальний посібник / Л.Є.Дещинський, Я.Я.Денісов, М.П.Скалецький, Л.В.Цубов, Н.М.Барановська, О.Г.Макарчук. – 4-те вид., перероб. і доп. – Львів : Вид-во «Бескид Біт», 2005. – 304с. – ISBN 966-8450-15-9. – С. 165-166, 173-176.
10. Українська та зарубіжна культура: навчальний посібник / М.М.Закович, І.Я.Зязюн, О.М.Семашко та ін.; за ред. М.М.Заковича. – 2-ге вид., випр. – К. : Т-во «Знання», КОО, 2001. – 550с. – ISBN 966-620100-3. – С. 436-442.

Література до варіанту 28.

1. Історія світової та української культури: підручник / В.А.Греченко, І.В.Чорний, В.А.Кушнерук, В.А.Режко. – К. : Літера, 2000. – 464с. – ISBN 966-95287-8-Х. – С.

458-459.

2. Історія української культури / за загал. ред. І.Крип'якевича. – 4-те вид., стереотип. – К. : Либідь, 2002. – 656с. – ISBN 966-06-0248-0. – С. 507-511.
3. Історія української та зарубіжної культури: навчальний посібник / Б.І.Білик, Ю.А.Горбань, Я.С.Калакура та ін.; за ред. С.М.Клапчука, В.Ф.Остафійчука. – 3-те вид., стереотип. – К. : Т-во «Знання», КОО, 2001. – 326с. – ISBN 966-620-072-4. – С. 297-320.
4. **Кордон, М.В.** Українська та зарубіжна культура: курс лекцій / М.В. Кордон. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 584с. – ISBN 966-364-066-9. – С. 495-501.
5. **Крвавич, Д.П.** Українське мистецтво: навчальний посібник: У 3-х ч. Ч.3 / Д.П.Крвавич, В.А.Овсійчук, С.О.Черепанова. – Львів : Світ, 2005. – 268с.+80 вкл. іл. – ISBN 966-603-202-3; 966-603-205-8 (ч.3). – С. 70-81.
6. Лекції з історії світової та вітчизняної культури: навчальний посібник / за ред. проф. А.Яртися та проф. В.Мельника. – 2-ге вид., перероб. І доп. – Львів : Світ, 2005. – 568с. – ISBN 966-603-407-7. – С. 466-468, 559-565.
7. **Меднікова, Г.С.** Українська і зарубіжна культура ХХ століття: навчальний посібник / Г.С.Меднікова. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2002. – 214с. – ISBN 966-620-049-Х. – С. 194-195.
8. Українська та зарубіжна культура: навчальний посібник / Л.Є.Дещинський, Я.Я.Денісов, М.П.Скалецький, Л.В.Цубов, Н.М.Барановська, О.Г.Макарчук. – 4-те вид., перероб. і доп. – Львів : Вид-во «Бескид Біт», 2005. – 304с. – ISBN 966-8450-15-9. – С. 176-182, 292-297.
9. Українська та зарубіжна культура: навчальний посібник / М.М.Закович, І.Я.Зязюн, О.М.Семашко та ін.; за ред. М.М.Заковича. – 2-ге вид., випр. – К. : Т-во «Знання», КОО, 2001. – 550с. – ISBN 966-620100-3. – С. 527-539.

Література до варіанту 29.

1. **Абрамович, С.Д.** Світова та українська культура: навчальний посібник / С.Д.Абрамович, М.Ю. Чікарькова. – Львів : Світ, 2004. – 344с. – ISBN 966-603-260-0. – С. 288-289, 322-333.
2. Історія світової та української культури: підручник / В.А.Греченко, І.В.Чорний, В.А.Кушнерук, В.А.Режко. – К. : Літера, 2000. – 464с. – ISBN 966-95287-8-Х. – С. 375-377.
3. Історія української культури / за загал. ред. І.Крип'якевича. – 4-те вид., стереотип. – К. : Либідь, 2002. – 656с. – ISBN 966-06-0248-0. – С. 276-277.
4. **Кордон, М.В.** Українська та зарубіжна культура: курс лекцій / М.В. Кордон. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 584с. – ISBN 966-364-066-9. – С. 360-363, 474-477.
5. Лекції з історії світової та вітчизняної культури: навчальний посібник / за ред. проф. А.Яртися та проф. В.Мельника. – 2-ге вид., перероб. І доп. – Львів : Світ, 2005. – 568с. – ISBN 966-603-407-7. – С. 458-459.

Література до варіанту 30.

1. **Абрамович, С.Д.** Світова та українська культура: навчальний посібник / С.Д.Абрамович, М.Ю. Чікарькова. – Львів : Світ, 2004. – 344с. – ISBN 966-603-260-0. – С. 297-299.
2. Історія світової та української культури: підручник / В.А.Греченко, І.В.Чорний, В.А.Кушнерук, В.А.Режко. – К. : Літера, 2000. – 464с. – ISBN 966-95287-8-Х. – С. 387-389, 458-459.
3. Історія української та зарубіжної культури: навчальний посібник / Б.І.Білик, Ю.А.Горбань, Я.С.Калакура та ін.; за ред. С.М.Клапчука, В.Ф.Остафійчука. – 3-тє вид., стереотип. – К. : Т-во «Знання», КОО, 2001. – 326с. – ISBN 966-620-072-4. – С. 139-141, 297-320.
4. **Кордон, М.В.** Українська та зарубіжна культура: курс лекцій / М.В. Кордон. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 584с. – ISBN 966-364-066-9. – С. 373-374, 495-501.
5. **Крвавич, Д.П.** Українське мистецтво: навчальний посібник: У 3-х ч. Ч.3 / Д.П.Крвавич, В.А.Овсійчук, С.О.Черепанова. – Львів : Світ, 2005. – 268с.+80 вкл. іл. – ISBN 966-603-202-3; 966-603-205-8 (ч.3). – С. 91-100, 126.
6. Лекції з історії світової та вітчизняної культури: навчальний посібник / за ред. проф. А.Яртися та проф. В.Мельника. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Львів : Світ, 2005. – 568с. – ISBN 966-603-407-7. – С. 468-472.
7. Українська та зарубіжна культура: навчальний посібник / Л.Є.Дещинський, Я.Я.Денісов, М.П.Скалецький, Л.В.Цубов, Н.М.Барановська, О.Г.Макарчук. – 4-те вид., перероб. і доп. – Львів : Вид-во «Бескид Біт», 2005. – 304с. – ISBN 966-8450-15-9. – С. 241.
8. Українська та зарубіжна культура: навчальний посібник / М.М.Закович, І.Я.Зязюн, О.М.Семашко та ін.; за ред. М.М.Заковича. – 2-ге вид., випр. – К. : Т-во «Знання», КОО, 2001. – 550с. – ISBN 966-620100-3. – С. 429-436.

Розробник навчальної програми з курсу «Історія української культури» (для студентів заочного відділення повної форми навчання) – к.і.н., доцент кафедри українознавства і гуманітарної освіти ДДМА Булдакова О.В.